



LA SESSIÓ CONSTITUTIVA DEL PARLAMENT I LA SESSIÓ INVESTIDURA

Dr. Joan Ridao
Prof agregat de Dret Constitucional UB
Lletrat del Parlament

Consideracions generals

- El Parlament és actualment una **institució permanent**: a diferència assemblees baixa edat mitjana (Generalitat/origen de la Diputació Permanent).
- Això **no vol dir que tinguin un funcionament continu** (a diferència de l'Administració, el Parlament alterna:
 - a) **períodes vacants**: períodes intermitents d'«assossec» control Executiu (sentit històric) o per afavorir contacte electes amb votants i partits (sentit modern).
 - b) **períodes de dissolució**: les assemblees es renoven periòdicament (nostre sistema: 4 anys), per assegurar el principi de temporalitat i permetre d'acord amb el principi democràtic que el poble (titular de la sobirania) renovi la composició del Parlament a través d'ell del Govern (essència del sistema parlamentari).
- Utilitzem **el terme «legislatura»** per al·ludir al marc temporal que serveix de durada del mandat (antigament s'utilitzava el terme “diputació”=mandat)
- Avui dia les **Constitucions (art. 56.1 EAC) fixen el període: conquesta històrica** doncs substraïu la qüestió de la discrecionalitat del Monarca.



La dissolució, la convocatòria electoral i el cessament del president i del Govern

- L'art. 56.4 EAC preveu que **el President de la Generalitat, 15 dies abans del finiment de la legislatura, convoqui les eleccions (causa natural: expiració mandat)**
- No oblidar, també opera la dissolució si el **president exerceix la potestat de dissolució** (art. 75 EAC i 10 c) Llei 13/2008): controvertida, no prevista a EAC 1979
- Lligat amb això, l'art. 67.7 EAC preveu (entre altres motius), que el **president cessa (i per extensió Govern) un cop celebrades les eleccions** (entra en funcions, fins presa possessió nou Govern)
- La sessió constitutiva de la legislatura **l'ha de convocar el president de la Generalitat en funcions (Decret) dins els 20 dies hàbils següents a la data de les eleccions** (art. 10.d Llei 13/2008)



Requisits previs a la sessió constitutiva: el control de la proclamació dels electes

- Actualment, el control de la validesa de les actes és exclusivament judicial: ha desaparegut la distinció entre constitució provisional i definitiva del període republicà (Reglament de 1932) = Bèlgica, Dinamarca etc.
- La sessió constitutiva pot tenir lloc:
 - a) quan **les Junes Electorals Provincials (JEP)** remeten les actes de proclamació **d'electes** al Parlament (art. 108.5 LOREG i 1.1 RPC): **acabat l'escrutini general i resoltes les reclamacions i recursos** davant les mateixes JEP i JEC (art. 108.1 a 4 LOREG)
 - b) fins i **tot quan hi ha pendants recursos contenciosos electorals** contra la proclamació davant TSJC i TC (art. 109 a 117 LOREG): terminis 3 dies (15 resolució) + 3 dies (15 resoldre)
- No obstant, l'art. 44.5 RPC estableix que s'ha de **procedir a una nova elecció de la Mesa** si les sentències dictades en els recursos contenciosos electorals **comporten un canvi en més del 5%** dels escons



Requisits previs a la sessió constitutiva: l'adquisició de la condició plena de diputat

Abans de la sessió constitutiva, els diputats proclamats electes han **d'adquirir la plena condició de parlamentari**. Requisits (art. 23.1 RPC):

1. **Presentar al Registre General del Parlament la credencial** expedida per l'òrgan corresponent de l'administració electoral.
2. Fer la **promesa o el jurament d'acatament CE i EAC**:
 - a) Per escrit, no obligatòriament presencial. Parlamentaris en situació de presó. Possibilitat d'excarceració temporal (art. 47 i 48 LGP 1/1979);
 - b) Fórmules: admissibilitat d'invocacions diverses. Expressió de respecte, no d'adhesió ideològica. STC 101/1983, 119/1990 i 65/2023.
 - c) Efectes: sobre drets sobre drets al Parlament de Catalunya) (ni queda vacant escó ni afecta prerrogatives)
3. Presentar les **declaracions d'activitats i béns**



DIPUTADA

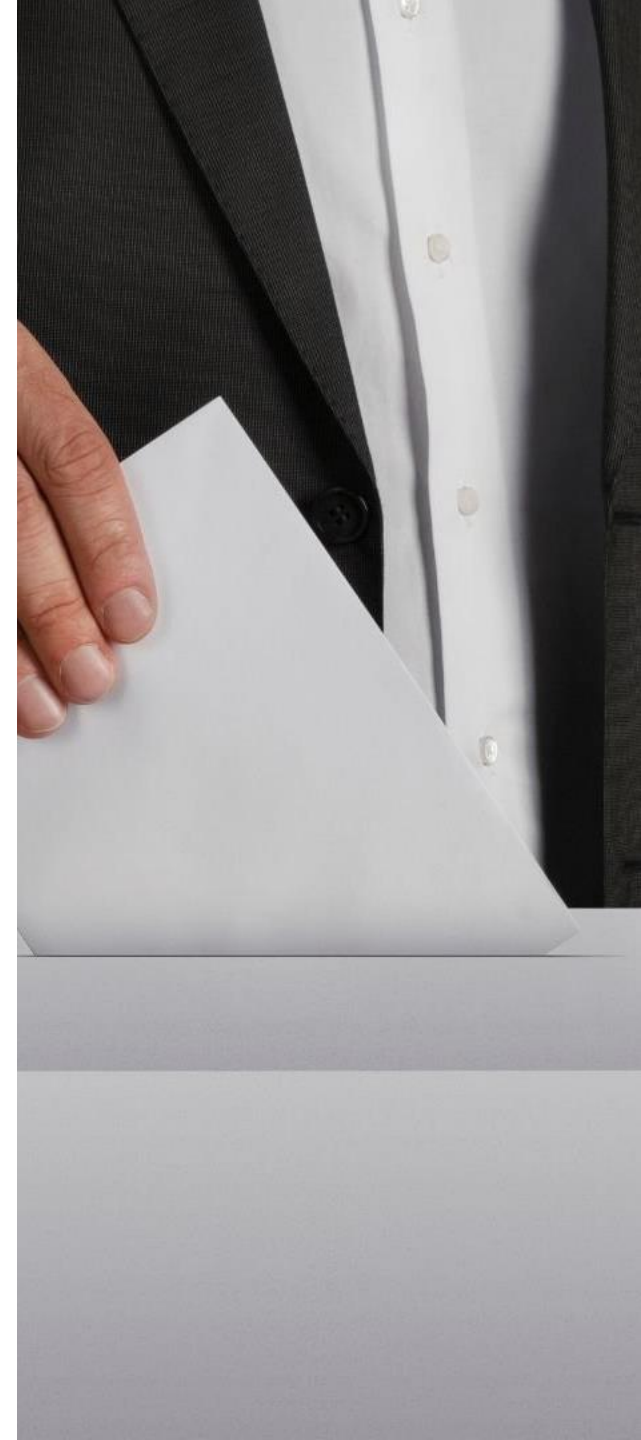
La sessió constitutiva: inici i Mesa d'Edat

- La sessió constitutiva **s'inicia amb la lectura que fa el SG del decret de convocatòria.**
- Tot seguit, el SG convida **els membres de la Mesa d'Edat** a ocupar llurs llocs (art. 1.2 RPC): l'electe de més edat assistit dels 2 diputats més joves, en qualitat de secretaris (art. 2.1 RPC)
- El **president d'edat declara oberta la sessió** i un dels secretaris llegeix la relació dels diputats electes i la relació dels recursos electorals interposats, amb indicació dels diputats electes afectats.
 - Tot seguit, s'han **d'elegir els membres de la Mesa del Parlament** (art.2.2 del RPC)
- La **Mesa d'Edat pot haver de resoldre les incidències que es puguin produir** durant la sessió abans de l'elecció de la Mesa del Parlament: (ex: delegació vot diputats exiliats). No cap reconsideració (art. 38 RPC), si empara TC (art. 42 LOTC)



L'elecció de la Mesa del Parlament

- La Mesa és constituïda **pel president, 2 vicepresidents i 4 quatre secretaris** (art. 37.1 RPC)
- L'elecció: **primer acte de disputa partidista/necessitat d'acords polítics (no cal presència tots grups/ni proporcionalitat en la composició, a diferència dels òrgans de treball). STC 19/2016 (Andalusia)**
- **Forma de votació:** per mitjà de paperetes, que els diputats han de lliurar a la Mesa d'Edat (urna) (article 43.2 del RPC)
- **Les votacions per als càrrecs de president, de vicepresidents i de secretaris es fan successivament** (art. 43.3 RPC)
- Una vegada **finida cada votació** per a elegir els membres de la Mesa del Parlament, **es fa l'escrutini**: el president d'edat lliura les paperetes a un dels secretaris perquè les llegeixi en veu alta, i l'altre anota els resultats els incidents (article 43.4 del RPC)



L'elecció de la Mesa del Parlament

Elecció del **president**: cada diputat ha d'escriure un sol nom a la papereta, i surt elegit

- a) qui obté la majoria absoluta en 1a votació
- b) 2a votació entre els dos amb més vots, surt elegit qui obté més vots
- c) En cas de paritat, s'ha de repetir l'elecció, i, si la paritat persisteix després de quatre votacions, es considera elegit el candidat del grup parlamentari amb més diputats (art. 44.1 RPC)

President de majories (sistema europeu continental)



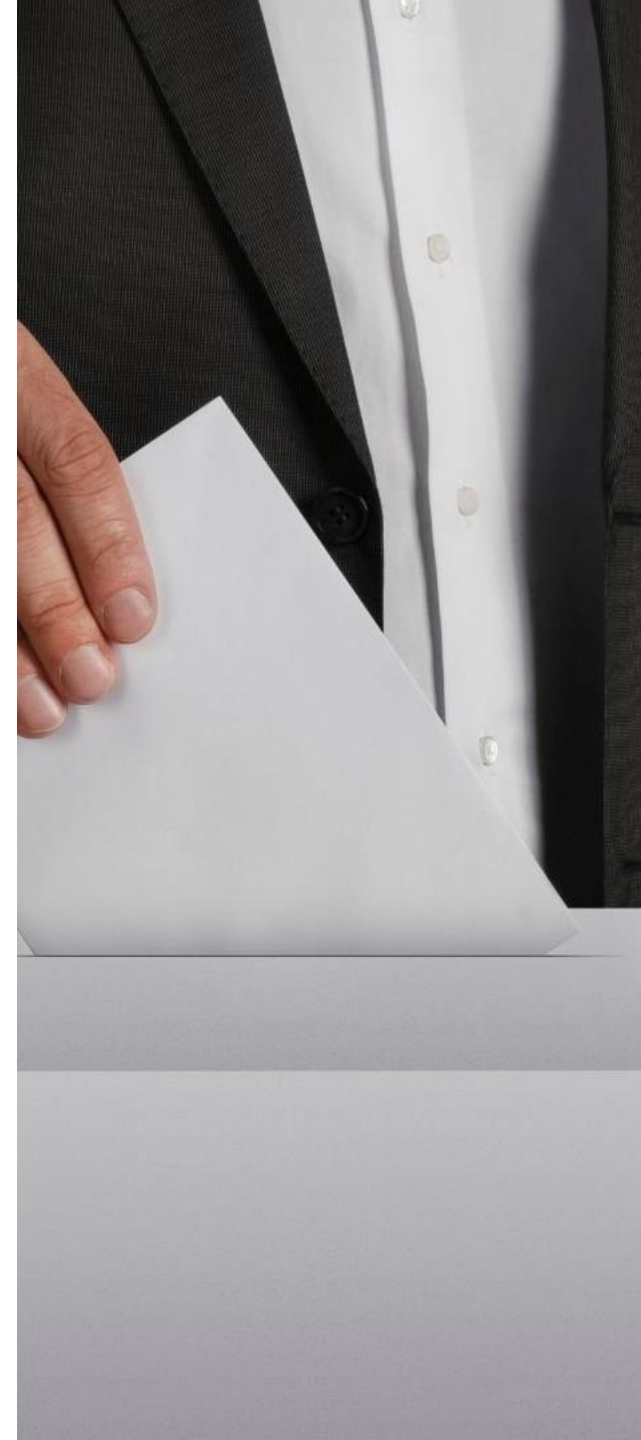
L'elecció de la Mesa del Parlament

- **Elecció dels dos vicepresidents:** cada diputat ha d'escriure un nom a la papereta, i surten elegits els qui, per ordre correlatiu, obtenen una majoria de vots (art. 44.2 RPC)
- **Elecció dels secretaris,** s'ha d'escriure un nom a la papereta, i surten elegits, per ordre de vots, els quatre que n'obtenen més vots (art. 44.3 RPC)



L'elecció de la Mesa del Parlament

- Són nul·les les paperetes il·legibles i les que contenen un nombre de noms superior al requerit o noms relatius a persones que no compleixen art.19 i 23 (condició plena), i en blanc les paperetes sense cap indicació escrita.
- Totes aquestes paperetes serveixen, però, per a computar el nombre de diputats que han pres part en la votació (art. 45 RPC): distingim entre el quòrum d'assistència/quorum per adoptar vàlidament acords (art. 91 i 92 RPC)



L'elecció de la Mesa del Parlament

Legislatura 2024-	
Presidència	Primera votació I. Sra. Sílvia Paneque Sureda (42) H. Sr. Josep Rull i Andreu (35) I. Sr. Pere Lluís Huguet Tous (15) I. Sra. Maria García Fuster (11) I. Sra. Susana Segovia Sánchez (6) Vots en blanc (24) Vots nuls (2)
	Segona votació <u>M. H. Sr. Josep Rull i Andreu</u> (59) I. Sra. Sílvia Paneque Sureda (42) Vots en blanc (32) Vots nuls (2)
Vicepresidències	<u>I. Sra. Raquel Sans Guerra</u> () <u>I. Sr. David Pérez Ibáñez</u> (42)
Secretaries	<u>I. Sra. Glòria Freixa i Vilardell</u> (30) <u>H. Sr. Juli Fernández Olivares</u> (29) <u>I. Sra. Rosa Maria Ibarra Ollé</u> (25) <u>I. Sra. Judit Alcalá González</u> (23) I. Sr. Pere Lluís Huguet Tous (15) I. Sr. Manuel Jesús Acosta Elías (11)



El final de la sessió constitutiva

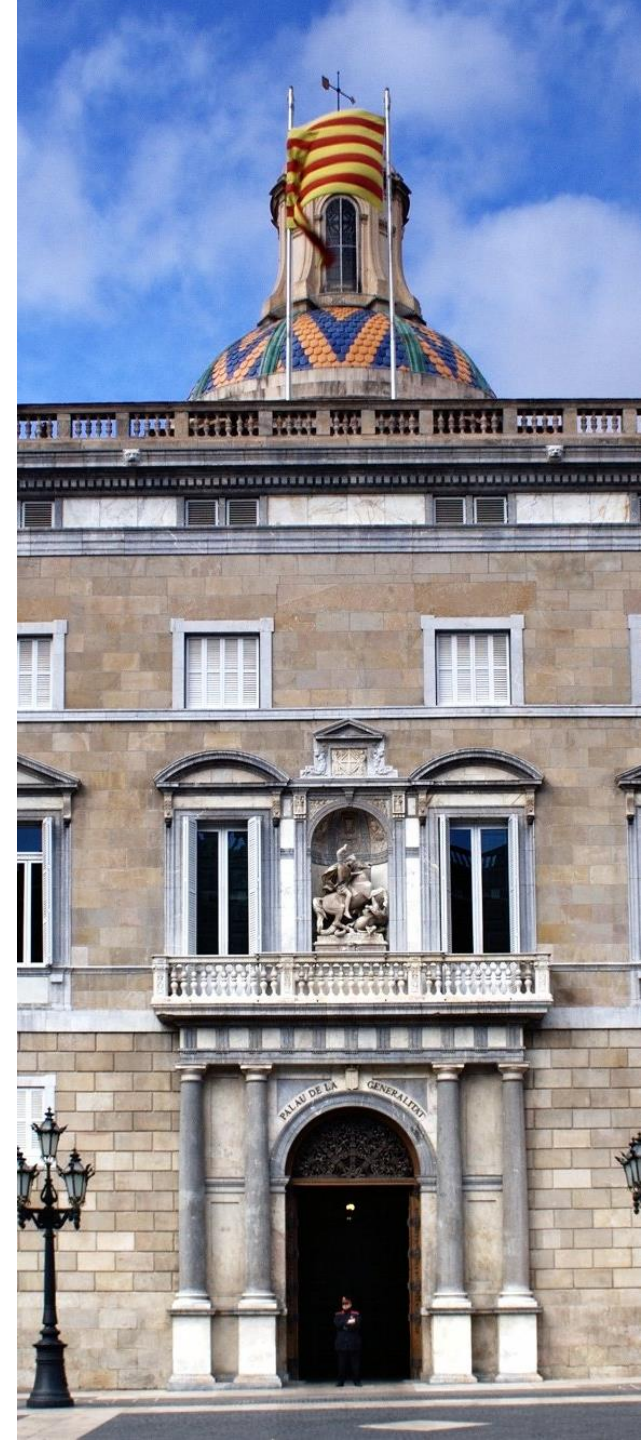
- Un cop acabades les votacions, els qui han estat elegits han d'ocupar els seus llocs (art. 3.1 i 43.5 RPC)
- Tot seguit, el president declara constituït el Parlament i aixeca la sessió (article 3.1 del RP): al·locució (sentit institucional?)
- La constitució ha de ser comunicada pel president al Rei, al president de la Generalitat, al president del Congrés dels Diputats i al president del Senat (art. 3.2 RPC)

La creació de govern: la investidura del president de la Generalitat

- **Una de les funcions del Parlament: crear Govern**
- Respon a la **forma de govern parlamentària**: cap del Govern elegit per la cambra (art. 67.2 EAC) i responsable políticament: moció de censura, qüestió de confiança (art. 67.7 i 74 EAC)

Procediment:

- **Dins els deu dies hàbils següents a la constitució de la legislatura**, el president del Parlament ha de proposar un candidat a la presidència de la Generalitat (art. 4.2 Llei 13/2008)
- **Hi ha termini!!! (10 dies)** A diferència CE: 20/12/2015 Rajoy està en funcions i Rei no proposa. Disolució 3/5/2016, Rei proposa Sánchez que se sotmet instrumentalment” a investidura (2-4/3/2016). 2 mesos més tard, eleccions



Les consultes

- **El president ha de consultar els representants dels partits i grups polítics amb representació parlamentària** (art. 4.2 Llei 13/2008): acte més o menys formal (presencial, telefònic...)
- **Acte equivalent:** resolució de la presidència del Parlament de Catalunya 21/10/2020 fonamentada en el DCE 1985/2003 (Tamayazo). És un acte equivalent a la investidura fallida quan es constata que no hi ha cap candidat que pot reunir la majoria.



El debat

- Comença amb la **lectura, feta per un dels secretaris, de la resolució del president** del Parlament en què proposa el candidat a la presidència (art. 149.1 del RPC): proposta/acte equivalent
- A continuació, **el candidat presenta, sense limitació de temps, el programa de govern i sol·licita la confiança del Ple** (article 149.1 RPC). Convencionalment: important programa/no composició del Govern (no necessari)
- Finalment, **intervé un representat de cada grup (ja constituïts/no en sessió constitutiva)**, durant 30' cadascun (art. 149.1 RPC)



El debat

El candidat pot fer ús de la paraula tantes vegades com ho demani.

- a) Quan respon individualment a un dels diputats que han intervingut, aquest té dret a una rèplica d'un temps igual a l'emprat pel candidat (article 149.2 RPC)
- b) Si el candidat respon d'una manera global als representants dels grups, cadascun d'aquests només té dret a una rèplica, d'un temps igual a l'emprat pel candidat (article 149.2 RPC)

La votació: el quòrum exigít i la investidura fallida

- Perquè el candidat resulti **investit** ha d'obtenir els vots de la **majoria absoluta**
- Si el candidat **no aconsegueix la majoria absoluta**, es pot sotmetre a un **segon debat** i a una segona votació dos dies després; aleshores, per a la investidura, és suficient la **majoria simple** (article 150.2 RPC)
- Si en la segona votació el candidat o candidata tampoc no és elegit, es **tramita una nova proposta**, i així successivament (art. 4.6 Llei 13/2008)
- Si, una vegada **transcorreguts dos mesos** des de la primera votació d'investidura, cap candidat o candidata no és elegit, el Parlament resta **dissolt automàticament** i el president de la Generalitat en funcions convoca eleccions de manera immediata, que han de tenir lloc entre quaranta i seixanta dies després de la convocatòria. (art. 67.3 EAC)(en realitat 54 dies LOREG, en absència de llei electoral)

La forma de la votació

- La **votació és pública per crida** (art. 100 RPC), seguint el que va establir el Reglament del Parlament de 1980 (art. 78.2)
- **Durant el període republicà, la votació d'investidura era secreta (amb paperetes)** (*Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* del 14 de desembre de 1932 i de 31 de desembre de 1933)

Precedents

Legislatura 2015-2018

La presidenta Carme Forcadell va efectuar un total de dues propostes de candidat i hi va haver tres votacions d'investidura



Primera proposta: Artur Mas

Primera votació

Sí (62)

No (73)

Segona votació

Sí (62)

No (73)



Segona proposta: Carles Puigdemont

Primera votació

Sí (70)

No (63)

Abstenció (2)



Precedents

Legislatura 2018-2021

El president Roger Torrent va efectuar un total de cinc propostes de candidat i hi va haver tres votacions d'investidura



**Primera proposta:
Carles Puigdemont**

No hi va arribar
a haver votació



**Segona proposta:
Jordi Sànchez**

No hi va arribar
a haver votació



**Tercera proposta:
Jordi Turull**

Primera votació:
Sí (64)
No (65)
Abstenció (4)



**Quarta proposta:
Jordi Sànchez**

No hi va arribar
a haver votació



**Primera proposta:
Quim Torra**

Primera votació:
Sí (66)
No (65)
Abstenció (4)

Primera votació:
Sí (66)
No (65)
Abstenció (4)



Precedents

Legislatura 2021-2024

La presidenta Laura Borràs va efectuar un total de dues propostes de candidat i hi va haver tres votacions d'investidura



Primera proposta: Pere Aragonès

Primera votació

Sí (42)

No (61)

Abstenció (32)

Segona votació

Sí (42)

No (61)

Abstenció (32)



Segona proposta: Pere Aragonès

Primera votació

Sí (74)

No (61)

Precedents

Legislatura 2024-

El M. H. president Josep Rull i Andreu va proposar el candidat I. Sr. Salvador Illa Roca, i hi va haver una votació d'investidura (8 d'agost de 2024)



**Primera proposta:
Salvador Illa Roca**

Primera votació

Sí (68)

No (66)

